

СИЛАБУС

РЕЖИСЕРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

Освітній рівень	Другий (магістерський)	Курс	1-2
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	1 – 3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	112
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво	Семінари	-
Статус	Обов'язкова	Практичні	96
		Індивідуальні	16
		Самостійна робота	68
		Семестровий контроль	Іспит - 1,2,3 сем.

Інформація про викладача

ШБ, посада	Інюточкін Олександр Олександрович, професор, заслужений діяч мистецтв України
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Iniutochkin.pdf
E-mail	a.inutochkin@gmail.com

ШБ, посада	Пасічник Степан Володимирович, доцент кафедри, заслужений діяч мистецтв України.
Профіль викладача	
e-mail	

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати магістри відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу спеціального курсу «Режисерсько-педагогічна майстерність», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення дисципліни є засвоєння методів практичної режисури, поглибленого розуміння теоретичних засад режисерської майстерності, формуванні педагогічної майстерності та індивідуального стилю професійної діяльності.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні **знати**:

- основні тенденції розвитку української та світової режисури XX-XXI століть;
- методологію педагогічної діяльності в режисурі;
- концептуальні підходи, психолого-педагогічні умови, закономірності, методи, прийоми та принципи розвитку даної дефініції;
- основи сценічної поведінки;
- елементи внутрішньої психотехніки;
- інноваційні сценічні практики;
- особливості оформлення сучасних медіа лекцій, майстер-класів, тощо.

Уміти:

- інтегровано застосовувати знання програмного матеріалу дисципліни;
- вільно володіти спеціальною термінологією;
- визначати та аналізувати сценічний матеріал для роботи;
- впроваджувати інноваційні виконавські техніки на практиці для створення художнього образу;
- формулювати власне змістовне наповнення сценічного твору, насиченого індивідуальними художніми прийомами;
- організувати й вести навчально-освітній процес в творчому колективі;
- аналізувати і застосовувати чинні освітні програми, користуватися навчально-методичні матеріалами;
- використовувати різноманітні методичні прийоми в педагогічній та творчій роботі з колективом.

Здобуті знання та вміння забезпечують формування таких **компетентностей**:

ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність вільно спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність оперувати новітніми комунікаційно-інформаційними технологіями в процесі проектування та реалізації художньої ідеї, осмислення творчого результату.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати професійні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

ЗК8. Здатність працювати як в команді так і автономно.

ЗК9. Здатність розробляти та управляти проектами, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК1. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових знань та професійної практики.

СК2. Здатність управляти процесами у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

СК4. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

СК5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК9. Здатність застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти.

СК10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання**:

ПРН2. Вільно оперувати всім комплексом отриманих знань. у сфері практичної професійної

та дослідницької діяльності.

ПРН9. Виявляти здатність до генерування нових ідей.

ПРН10. Виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації у професійній діяльності й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН11. Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПРН16. Знаходити відповідні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

ПРН17. Вміти розробляти, планувати й реалізовувати художньо-мистецькі та науково-дослідницькі проекти, які спрямовані на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні твори сучасного мистецтва.

ПРН18. Координувати та вдосконалювати процеси у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

ПРН19. Брати відповідальність за внесок до професійних знань і практик та оцінювання результатів діяльності колективу (творчого, навчального).

ПРН20. Здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю щодо питань сценічного мистецтва в т.ч. і на міжнародному рівні.

ПРН21. Передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і не фахівцям. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну їх складові).

ПРН22. Застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти. Знати принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі, методики навчання, які тут використовуються.

ПРН23. Презентувати на громадських форумах, конференціях лабораторіях продукт власної творчості, працювати з документами творчих грантів та організацій у сфері культурного менеджменту.

Перелік тем

Тема 1. Режисура і педагогіка: аспекти взаємодії.

Тема 1. Режисерська професія як наука. Теоретичні, практичні, педагогічні складові.

Тема 2. Режисер – митець-наставник, педагог.

Тема 3. Основні засади і завдання мистецької педагогіки у сфері режисури.

Тема 4. Режисерсько-педагогічна діяльність як складова режисерської професії.

Тема 5. Методи і технології режисерів світового театру.

Тема 6. Акторські техніки у зарубіжному театрі ХХ століття.

Тема 7. Лесь Курбас. Режисерська школа і театральна педагогіка.

Тема 8. Методи і технології в українській режисурі ХХ століття.

Тема 9. Акторські техніки української сцени ХХ століття.

Тема 10. Режисерські методи та прийоми в сучасному українському театрі.

Тема 11. Способи опанування основними навичками і вміннями в режисерсько-педагогічній діяльності.

Тема 12. Процес виховання професійного актора в сучасних мистецьких реаліях. Засоби і методи роботи із актором-виконавцем.

Тема 13. Формування власного режисерського методу.

Тема 14. Набуття навичок роботи з літературним та драматургічним матеріалом.

Тема 15. Набуття навичок роботи з великою драматургічною формою.

Тема 16. Набуття навичок та вмінь у роботі над постановочним планом (режисерською експлікацією).

Тема 17. Моніторинг, перегляд, вивчення сучасного мистецького контенту для подальшого

застосування у вихованні творчої особистості.

Форми та технології навчання

Практично-лекційні заняття, самостійна робота. Виконання поставлених завдань. Консультаційна робота, викладення матеріалу на основі світового практичного досвіду, мультимедійних технологій, кращих зразків класичних та сучасних сценічних творів. Формування та удосконалення практичних навичок з методології та індивідуального підходу до професійної діяльності.

Навчальні ресурси

Навчальні аудиторії, репетиційні майданчики, відділ технічних засобів навчання, навчальна лабораторія медіа-технологій (фонотека, відеотека), гаджети, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, інтернет ресурси, кабінет історії театру, бібліотека, усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни. У разі дистанційного навчання усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни матеріали викладені у системі дистанційного навчання MOODLE, заняття проводяться на платформі Zoom.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для диференційованого заліку
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C	Задовільно	
64–73	D		
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – A – відмінно. Здобувач виявив тверду обізнаність на історичних, теоретичних та методологічних аспектах режисерсько-педагогічної практики; виявив хист і вміння у практичній частині роботи.

82–89 – B – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно застосовує фахову термінологію при викладі навчального матеріалу, загалом вміє застосувати знання на практиці, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – C – добре. Здобувач в цілому орієнтується в матеріалі курсу, втім малоініціативно і не достатньо оригінально демонструє на практиці володіння своїми знаннями з фаху.

64–73 – D – задовільно. Здобувач орієнтується в частині історико-теоретичного матеріалу, викладає його не достатньо термінологічно; в практичній діяльності демонструє посередній рівень майстерності.

60–63 – E – задовільно. Здобувач дуже поверхнево знає історичний, теоретичний та методологічний складник компоненту освітньої програми; у практичній частині дисципліни не достатньо самостійний.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з історичних та теоретичних питань, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, припустившись принципових помилок, виявив незнання понятійного апарату компоненту освітньо-професійної програми; не зміг перенести методику на практику.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, обговореннях вистав, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І.П. Котляревського».

Рекомендована література:

1. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка / В. Ц. Абрамян. Київ: Лібра, 1996. 224 с.
2. Арто А. Театр та його двійник. Київ : видавництво Жупанського, 2021. 280 с.
3. Брук Пітер: Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Львів: 2005. 136 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Piter-Bruk.pdf>
4. Васильєв С., Чужина І., Тукалевська О. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми. Київ: ГО «Культурна Асамблея», КЖД «Софія», 2018. 145 с.
Режим доступу: http://nstdu.com.ua/wpcontent/uploads/2019/02/Doslidjennya_UKR_PDF_Final.pdf Duda Raiva Company. Офіційний сайт. Електронний ресурс: <https://dudapaiva.com/voorstellingen/>
5. Вергеліс О. Українська драма : епізоди / О. А. Вергеліс. К. : Радуга. 2016. 454 с. : фото.
6. Веселовська Г. Модерновий та авангардний театр в Україні першої третини ХХ століття / Г. Веселовська // Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Г. Веселовська. – Київ: Інтертехнологія, 2006. – С. 1054.
7. Виспянський Станіслав: Студії над «Гамлетом». Переклад з пол. Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 152 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Vyspianskyy-Studii-nad-hamletom.pdf>
8. Гротовський Єжи. Театр. Ритуал. Перформер. Львів : Літопис, 1999. 185 с.
9. Діалектика вищої освіти: трансформація від декларації до реалізації: Навч. посібник / В. О. Головка, С. О. Гримблат, Д. І. Барановський та ін.-Харків: Еспала, 2009.- 304 с.
10. Життя і творчість Леся Курбаса / [упоряд., наук. ред. Богдан Козак]. Львів ; Київ ; Харків : Літопис, 2012. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Jyttya-i-tvorchist-Kurbasa.pdf>
11. Клековкін О. Ю. Mise en scène: Ідеї. Концепції. Напрями. Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Видавництво «Фенікс», 2017. 800 с. http://www.mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin-MISE_EN_SCENE-text.pdf

12. Козачковський Д. Нотатки на сторінках ролей, п'єс і клаптиках паперу. Підручна книжка для акторів та режисерів / Упоряд. Козак Б. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 96 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/department/teatroznavstva-ta-aktorskoji-majsternosti>
13. Коломієць Р. С. Данченко. Портрет режисера в інтер'єрі часу. К. : Національний театр ім. І. Франка. 2001. 113 с.
14. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук [Електронний ресурс] : (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). Київ : Факт. 2000. 160 с. Електронний ресурс. Режим доступу: Електронний ресурс. Режим доступу: <http://elib.nlu.org.ua/object.html?id=1766>
15. Лесь Курбас. Філософія театру. Зб. Упор. Лабінський М., Москаленко М. Харків – Київ : Видавець Савчук О.О. 2022. 920 с.
16. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник.- Вид.2, стереотип.- К.: Знання, 2011.- 486 с.
17. Липківська А. Світ у дзеркалі драми. К. : Кий. 2007. 356 с.
18. Макс Райнгардт: Я лише театроман / Max Reinhardt. Ich bin nichts als ein Theatrmann. Briefe, Reden, Aufsätze, Interviews, Gespräche, Auszüge aus Regiebüchern, herausgegeben von Hugo Fetting, Berlin 1989. Переклад з німецької. ЛНУ ім. І. Франка, 2015. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Maks-Raynhardt.pdf>
19. Мельник Є. Техніка театрального мистецтва. – Львів: 1938. – 126с; Акторська майстерність: тренінг: навчально-методичний посібник. / В. А. Хім'як. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2014. – 96 с., іл.
20. Наконечна О. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві / О. Наконечна. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.
21. Олійник Л. А. Спільне виховання акторів і режисерів / Л. А. Олійник // По той бік очей. — К., 2003. — 40 с.
22. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб.; За ред. Зязюна І.А.- К: Вища шк.; 2006. – 606 с.
23. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К.: Міленіум, 2006.- 346 с.
24. Судомир Оксана. Антропологія в руках режисера (театр Ірини Волицької) // Курбасівські читання. К.: ДЦТМ імені Леся Курбаса, 2010. № 5. С. 131-145. Режим доступу: http://www.kurbas.org.ua/projects/kurb_chyt_5/131-145.pdf
25. Татаревич Г. Етикет і ментальність // Дивослово. 1998. № 3. С. 18–19.
26. Єрмакова Н. Березільська культура: історія, досвід. Київ : Фенікс, 2012. 512 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1525104/>